

Ala xa masenyi Annabi Amosi be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Amosi namijɔnmɛ nan nu a ra naxan kawandi ti Yudaya Mange Yusiya xa waxati. Na temui Isirayila bɔxi, Ala naxan fixi a xa pama ma kabi Annabi Munsa xa temui, a nu bara taxun dɔxɔ firin. A yirefanyi sɛeti xili Yudaya, a kɔɔla sɛeti xili Isirayila. Mange Yerobowami nu na Isirayila bɔxi ma. A mu tin birade Ala xa seriye fɔxɔ ra, a xa pama fan mu lu kira fanyi xɔn ma.

Annabi Amosi naxa kawandi ti Isirayilakae be, alako e xa gbilen e xa yunubie fɔxɔ ra. A naxa tɔnyi dɔxɔ kuyee batufe ra. E mu Alatala batufe rabɛpin, kɔnɔ e nu bara kuye batui fan sa na fari. Na nan a ra Ala naxa a masen e be Annabi Amosi saabui ra, a e xa sali birin bara findi sali fufafu ra. Ala mu wama a firin nde xɔn ma.

Na waxati Isirayilaka wuyaxie nu bara naafuli gbege sɔtɔ. E naxa a maɔxun a na birin findixi Ala xa barake nan na e tan mabiri. Annabi Amosi naxa a masen e be a na naafuli mu nu kelixi Ala xa ma, a kelixi e xa fe kobie nan ma e naxee rabaxi setaree ra.

Annabi Amosi to ge e kalamude na fe ma, a naxa a fala e be a Alatala fama ne e naxankatade a jaaxi ra e xa yunubie xa fe ra. Isirayilakae nu a maɔxunxi ne a fe xɔrɔxɔe yo mu nɔma e lide, kɔnɔ Amosi naxa e mayandi e xa gbilen

Ala xa seriye ma, xa na mu a ra e birin fama ne halakide.

Alatala naxa Isirayilakae jaxankata alo Annabi Amosi a fala e be ki naxe. E yaxuie naxa e gere a jaaxi ra. Isirayilaka naxee mu faxe santidegema ra, e naxa lu konyiya kui jamanē ma. Alatala xa masenyi birin naxa kamali.

Yi kitaabui xa masenyi tide gbo to mixie be. A lanma won xa won tuli mati yi kawandi ra alako won xa danxaniya Ala ma alo a wama a xon ma ki naxe. Xa na mu a ra won fan fama ne jaxankate sotide alo Isirayilakae. Ala xa won natanga na ma. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Amosi be

Annabi Amosi xa masenyi

¹ Annabi Amosi, Tekowaka xuruse kanyi, naxa laamatunyi to Isirayila xa fe ra Yudaya mange Yusiya nun Isirayila mange Yerobowami, Yowasi xa di xa waxati, je firin beenun boxi xa seren. Annabi Amosi xa masenyi nan ya:

² «Alatala a xaape xui raminima Siyoni ma alo yete,
a a xui itexi raminima keli Darisalamu.
Sexe mu na filie ma xurusee naxan donma,
Karemele geya fan bara xara.»

Damasi xa yunubi sare

³ Alatala naxa a masen,
«Damasi xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,

n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.

E bara Galadi kana a jaaxi ra,
alo boxi buxama ki naxe.

⁴ N te dinma Xasayeli xa banxi ra na nan ma.

Na te nan fama Ben Hadada xa yire makantaxie
gande.

⁵ N Damasi xa naade balan se girama ne.

N Awenikae halakima ne gulunba kui,

a nun mange naxan na Beti Eden.

Siriya jama xaninma ne Kiriya konyiya kui.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

Gasa xa yunubi sare

⁶ Alatala naxa a masen,

«Gasa xa yunubi rabaxi saxanyi,

xa na mu a ra naani xa fe ra,

n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.

E bara taa ndee xa jama birin xanin Edon
konyiya kui.

⁷ N te dinma Gasa tete ra na nan ma.

Na fama ne a yire makantaxie gande.

⁸ N Asidodikae halakima ne, a nun mange naxan
na Asikalɔn.

N Ekiron jaxankatama ne, Filisitakae birin
faxama ne.»

Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.

Tire xa yunubi sare

⁹ Alatala naxa a masen,

«Tire xa yunubi rabaxi saxanyi, xa na mu a ra
naani xa fe ra,

n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.

E bara taa ndee xa jama birin xanin Edon
konyiya kui,

e saate kana e naxan tongo e nun e ngaxakerenyi
Isirayilakae tagi.

¹⁰ N te dinma Tire tete ra na nan ma.
Na te fama ne a yire makantaxie gande.»

Edon xa yunubi sare

¹¹ Alatala naxa a masen,
«Edon xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate foxo ra.
E bara e ngaxakerenyie gere santidegema ra.
E mu kinikini e ma,
e xa xone xun nan tun masama.

¹² N te dinma ne Teman na.
Na te nan fama Bosara yire makantaxie gande.»

Amoni xa yunubi sare

¹³ Alatala naxa a masen,
«Amonikae xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate foxo ra.
E bara Galadi gine furuxie furie raboo san-
tidegema ra,
alako e xa boxi xun xa masa.

¹⁴ N te radexema Raaba tete ra na nan ma.
Na te nan fama a yire makantaxie gande.

¹⁵ E xa mange nun a xa kuntigie fama ne xaninde
konyiya kui,
gere sonxoe rate gere so loxoe,
turunnaade foye mini xui loxoe.»
Ala xa masenyi nan na ki.

2

Mowaba xa yunubi sare

¹ Alatala naxa a masen,

«Mowaba xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.
E bara Edon mange xɔrie gan
han e bara findi xube ra.

² N tɛ dinma Mowaba ra na nan ma.
Na tɛ fama nɛ Keriyoti yire makantaxie gande.
Mowaba xa fe ɲɔnma gere sɔnxɔɛ nan kui,
gere feri fe xui kui.

³ N e xa kiitisa xungbe halakima nɛ
nun a xa kuntigie ra.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

Yudaya xa yunubi sare

⁴ Alatala naxa a masen,
«Yudaya xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.
E bara n ma sɛriye matandi,
e mu n ma yaamarie suxu,
barima e bara e yetɛ ralɔɛ lafe ra ala wule daaxie
ra,
e babae la naxee ra.

⁵ N tɛ dinma Yudaya ra na nan ma.
Na tɛ nan fama Darisalamu yire makantaxie
gande.»

Isirayila xa yunubi sare

⁶ Alatala naxa a masen,
«Isirayila xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate fɔxɔ ra.
E tinxintɔɛ matima kɔbiri ra,
e misikiine matima sankiri sare xa fe ra.
⁷ E tɔɔrɔmixie xa fe mayo,

e tondi setare xa kiiti sade.
 Babe nun a xa di, ginɛdimɛdi keren masama.
 Na kui e bara n xili seniyɛnxi rasoto.

⁸ E dugi italama e naxan nasuxuxi sɛɛkɛ ra,
 e e sa na ma sɛrɛxɛbade fɛ ma.
 E wɛni sɔtoma tinxintareya ra,
 e na min e xa alae xa banxie kui.»

⁹ «E na finsiriwaliya birin nabama n ya i,
 n tan naxan Amorikae halaki e bɛ,
 Amorikae naxee xungbo e senbɛ gbo alo konde
 bili.

N naxa Amorikae fɔxi birin ba naa,
 alako e naxa nɔ senbɛ sɔtɔde sɔnɔn.

¹⁰ N man naxa wo ramini Misira bɔxi ra,
 n fa wo rapɛrɛ jɛ tongo naani bun ma gbeng-
 berenyi ma,

alako wo xa Amori bɔxi sɔtɔ.

¹¹ N naxa namijɔnmɛe rakeli wo ya ma,
 a nun Nasari sɛgɛtalae naxee bara fi n ma.

Isirayilakae, a mu na na ki xɛ?»

Alatala xa wɔyɛnyi nan na ki.

¹² «Kɔnɔ wo tan bara beere so Nasari mixie yi ra.
 Wo bara tɔnyi dɔxɔ namijɔnmɛe ra
 a e naxa Ala xa masenyi masen.»

¹³ «N fama wo butuxunde na nan ma,
 alo kote binye a maxanin se butuxunma ki naxɛ.

¹⁴ Mixi xulunxi mu nɔma a gide.

Senbɛma senbɛ bama nɛ a yi ra.

Geresoe faxama nɛ gere kui.

¹⁵ Tanbɛ woli mu tima.

Naxan xulun a gide na sanyi mu a bama e i.

Soe rahi mu kisima.

16 Na λῶξε geresoe suusaxi a gima a mageli nan na.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

3

Ala naxan janigexi Isirayila be

1 Wo wo tuli mati yi masenyi ra,
Alatala naxan masenma Isirayilakae be,
a xabile naxan namini Misira boxi ra.
2 «N wo tan nan gbansan sugandi duniḡa xabilee
birin ya ma.
Na nan a ra, n a janigexi wo xa naxankate soto
wo xa yunubie xa fe ra.»

3 Mixi firin noma jere ralande
xa e mu lanxi na ma?

4 Yete a xui raminima wula i
xa a mu sube nde sotoxi?

5 Xoni goroma yeḡe kui
xa donse mu na yeḡe ra?
Gantanyi noma fulade
xa xoni mu suxuxi a ra?

6 Feri fema taa nde kui nama kui mu ifu?
Gbaloe taa nde lima, xa Alatala xa mu a ragiri?

7 Marigi Alatala mu fefe rabama,
a mu a xa gundo masen a xa konyi namijonmee
be.

8 Yete na a xui ramini, nde mu gaaxuma?
Marigi Alatala na woyen, nde tondima na
masende?

9 Wo xa yi fala Asidodi yire makantaxie kui,
wo man xa yi fala Misira yire makantaxie kui,
«Wo xa wo malan Samari geyae fari,

wo xa a mato mennikae kontofilixi ki naxe,
a nun e e boore tōōroma ki naxe.»

¹⁰ Alatala xa masenyi nan ya:

«E mu tinxinyi yo kolon,
e xa fe jaaxi nun muje xun nan tun masafe.
E naxan sōtōma, e na malanma e xa yire
makantaxie nan kui.»

¹¹ Marigi Alatala naxan masen, na nan yi ki.

«Wo wo ya rabi, wo yaxui na fafe wo xa bōxi
kanade.

E fama ne wo xun nakanade,
e fa wo xa yire makantaxie kana.»

¹² Alatala naxa a masen,

«Yete na yexee ibō,
xuruse demadonyi nōma yexee sanyi firin,
xa na mu a ra a tuli xuntunyi rakiside yete ma.
Isirayilakae fan kisima na ki ne.
Samarika naxee e malabuma sade ma,
naxee e magoroma Damasi magoro see kui,
wo tan mu kisima.»

¹³ Mange Alatala xa masenyi nan ya:

«Wo wo tuli mati n na,
wo na masen Yaxuba bōnsōe be.

¹⁴ N na Isirayila paxankata

a xa yunubie xa fe ra temui naxe,
n man e paxankatama ne e xa serexebadee xa fe
ra naxee na Beteli.

Na serexebadee suxusee birama ne bōxi.

¹⁵ N man e xa banxi tofanyie rabirama ne,
jeme nun sogofure banxi birin,
naxee ratofanxi sili jinyi ra.

N na birin kanama ne.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

4

Ala naxan nabaxi alako Isirayila xa gbilen a ma

¹ Wo wo tuli mati yi masenyi ra,
wo tan gine naxee luxi alo ningee,
ninge tofanyie naxee na Basan boxi ma.
Wo tan naxee sabatixi Samari geya fari,
wo tan naxee misikiine tɔɔroma,
wo tan naxee tima setaree fari.
Wo nu fa a falama wo xa morie be,
«Wo fa beere ra, won naxan minma.»

² Marigi Alatala bara a kali a xa seniyenyi ra,
«Kiiti loxo na fafe.
E fama ne wo suxude wure konkoronxie ra, e wo
nun wo xa die xanin.

³ Wo minima ne wo xa tete kanaxi kui,
kankan tixi a boore xanbi ra.
E wo xaninma ne yire makantaxi.»
Alatala xa woyenyi nan na ki.

⁴ «Wo siga Beteli, alako wo xa yunubi raba naa.
Wo siga Giligali, alako wo man xa yunubi soto.
Wo xa serexe ba geesege birin,
wo man xa farile ba je saxan yo je saxan.

⁵ Wo lebini taami ba tantui serexe ra.
Wo wo xa janige serexe masen birin be,
barima na fe molie rafan wo ma, wo tan
Isirayilakae.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

⁶ «N nu bara kaame raso wo xa tae kui.

Taami yo mu lu wo xɔnyi.
 Kɔnɔ hali n to na birin naba, wo mu tuubi n bɛ.»
 Alatala xa wɔyenyi nan na ki.

⁷ «Kike saxan to nu luxi xɛ xa xaba,
 n tondi nɛ tune ragorode wo ma.
 N bara a niya taa ndee xa tune soto,
 taa ndee naxa a soto.
 N bara a ragiri ndee xa tune soto,
 xɛ ndee naxa tune soto.

⁸ Mixie bara keli taa ndee,
 e siga ye fende taa gbete kui,
 kɔnɔ ye xɔli mu ba e ma.
 Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n bɛ.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

⁹ «N bara fure ragoro wo xa sansie ma,
 n bara e xara foye ra.
 Katoee bara wo xa laakɔɛ kana,
 a nun wo xa weni sansie, wo xa xɔrɛ sansie, nun
 wo xa oliwi sansie.
 Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n bɛ.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁰ «N bara fure paaxie ragoro wo ma,
 aɔ n a rabaxi Misira bɔxi ma ki naxɛ.
 N bara wo xa segetalae faxa santidegema ra,
 e bɔrɔ xiri naxa te wo ra.
 Wo yaxuie bara e xa soee tongo.
 Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n bɛ.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

¹¹ «N bara wo paxankata,
 aɔ n Sodoma nun Gomora paxankataxi ki naxɛ.

Wo luxi nε alo wuri naxan naminixi tε.
 Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n bε.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

¹² «N fama i tan Isirayila naxankatade na nan ma.

N na yi raba i ra, i fama nε i Marigi Ala kolonde.»

¹³ Naxan geyae nun foye daaxi,
 naxan adama xa maɲoxunyi birin kolon,
 naxan subaxε findima kεε ra,
 naxan nεrema yire itexi fari,
 a xili Mange Alatala.

5

Ala wama naxan xɔn

¹ Wo wo tuli mati yi masenyi ra.

N bara yi beeti ba Isirayila bɔnsɔε nɔn fe ma.

² «Isirayila seniyeɲtɔε bara faxa, a mu kelima sɔnɔn,
 a bara bira, mixi yo mu a rakelima.»

³ Marigi Alatala naxa a masen,

«Isirayila bɔnsɔε,

Taa naxan xεmε wulu keren xεema gere sode,
 a xεmε kεmε nan gbansan toma gbilen na.

Taa naxan xεmε kεmε xεema gere sode,
 a xεmε fu nan gbansan toma gbilen na.»

⁴ Alatala naxa a masen Isirayila bɔnsɔε bε,

«Wo fa n fen alako wo xa kisi.

⁵ Wo naxa n fen Beteli, wo naxa siga Giligali,
 xa na mu a ra Beriseeba,
 barima Giligalika birin sigama nε konyiya kui,
 Beteli fan halakima nε.»

⁶ Wo Alatala fen alako wo xa kisi.
Xa na mu a ra, Yusufu bɔnsɔɛ, Alatala wo
sɔntɔma nɛ tɛ ra.

Betelika yo mu na naxan na tɛ raxubenma.

⁷ Wo tan bara tinxinyi mafindi n naxɔnfe ra,
wo bara yo seriye ma.

⁸ Alatala nan tunbuie sa koore ma,
a dimi iyalan subaxɛ ma,
a soge radula, kɔɛ xa so,
a ye tongo baa ma,
a na findi tune ra, a goro bɔxi ma.
Naxan na birin nabama, a xili nɛ Alatala.

⁹ Alatala mixi xungbee halakima nɛ,
a e xa yire makantaxie kana.

¹⁰ E mixi xɔnma naxan kiiti sama seriye ra,
nɔndi fale mu rafan e ma.

¹¹ Wo misikiine tɔɔrɔma,
wo baloe bama e yi ra duuti ra.
Wo bara banxi tofanyie ti gɛmɛɛ ra,
kɔnɔ wo mu fama sabatide nee kui.
Wo bara weni sansi fanyie si,
kɔnɔ wo mu fama na weni minde.

¹² N a kolon wo xa haake nun wo xa yunubi gbo.

Wo tinxintɔɛ tɔɔrɔma,
wo seriye bepinma kɔbiri xa fe ra,
wo mu setaree makiitima nɔndi ra.

¹³ Na nan a toxi xaxilima dunduma,
barima yi waxati mu fan.

¹⁴ Wo fe fanyi fen, wo wo yi ba fe jaaxi ra,
alako wo xa kisi, Mangɛ Alatala xa lu wo sɛɛti
ma,

alɔ wo a falama ki naxɛ.

¹⁵ Wo xa fe jaaxi xɔn.

Fe fanyi xa rafan wo ma.
 Wo xa kiiti xa tinxin.
 Xa wo na raba, temunde,
 Mange Alatala kinikinima ne wo tan Yusufu
 bonsoe donxoe ma.

¹⁶ Na nan a toxi won Marigi Alatala,
 Dunija Daa Mange naxa a masen,
 «E e wa xui itema ne taa kui,
 e e wa xui itema ne kira xon ma.
 E xe sa xilima ne e xa e wa xui ite jon fe ma,
 e beetibae xilima ne e xa faxe beeti ba.
¹⁷ N ne dangima xe ra temui naxe,
 n wa xui nan tun mema.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

Naxankate diinlae be

¹⁸ Naxankate na mixi be
 naxan wama Alatala xa kiiti loxoe xa fa.
 Wo wama munse xon ma na loxoe?
 Na findima dimi nan na wo be,
 Na mu findima naiyalanyi xa ra.
¹⁹ Na luma ne alo mixi naxan a gima yete ya ra,
 a fa soje li.
 A na so banxi kui, a a kilon banxi ra,
 boximase fa a xin.
²⁰ Alatala xa kiiti loxoe mu findixi dimi xa ra?
 Naiyalanyi yo mu na wo be na loxoe.
²¹ «N bara wo xa sali xon,
 e mu rafan n ma fefe ma.
 N mu wama e xon feo.
²² Wo xa serexe gan daaxi yo,
 wo xa farile serexe yo,
 wo xa xanunteya serexe yo,
 e sese mu rafan n ma.
 N mu tinma e rasuxude, hali keren.

23 Wo beeti xui makuya n na.

N mu wama wo xa kora beeti xui ramefe.

24 N wama naxan xon,

tinxintoe xa gbo wo ya ma alo ye naxan na baa
ma.

Wo xa fe fanyi xa lu alo xure naxan mu xorima.

25 Wo to nu na gbengberen yire je tongo naani
bun ma,

wo serexee ba ne? Ade.

26 Wo kuye maxanin ne,

alo wo xa mange ala, naxan xili Sikoti,

xa na mu a ra wo xa tunbui ala, naxan xili Kiyun,

wo naxee yailanxi wo yete ra? Ade.

27 N fama ne wo xaninde konyiya kui Damasi
xanbi ra.»

Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

6

Naxankate banna mixie be

1 Naxankate na wo be,

wo tan naxee laxi wo yete ra Siyoni nun Samari
geyae fari,

Isirayila bonsoe a xaxili tima wo tan naxee ra.

2 Wo sa Kalene mato, a nun Xamata, na taa
xungbee.

Wo man xa goro Filisita boxi ma Gati matode.

Nee fisa wo be?

E xa boxi gbo wo gbe be?

3 Wo a mapoxunxi ne a naxankate loxe mu wo
lima,

kono wo a niyama ne fe naaxi xa wo soto.

4 Wo wo malabuma sade tofanyi ma,

wo yexee nun ninge fanyi donma,

⁵ wo sigi sa kɔra ra.

Wo ɲɔɔ a ma a wo fata na rabade alɔ Annabi
Dawuda.

⁶ Wo wɛni gbege minma, wo ture fanyi maso
wo fate ma.

Na kui, wo mu kontɔfilima Yusufu bɔnsɔɛ xa
ɲaxankate xa fe ra.

⁷ Na nan a toxi, wo singe sigama konyiya kui.
Wo xa xulunye danma nɛ.

⁸ Marigi Alatala bara a kali a yetɛ ra.

Mangɛ Alatala xa masenyi nan ya:

«N Yaxuba bɔnsɔɛ xa yetɛ igboɲa xɔnxi.

E xa yire makantaxie mu rafan n ma.

N fama nɛ e birin halakide.»

⁹ Xa xɛmɛ fu na banxi nde kui,
e birin fama nɛ faxade.

¹⁰ E barennyi na so na banxi kui e furee tongode,
a xa e gan,

a fama nɛ mixi maxɔrinde naxan nɔxunxi banxi
kui,

«Mixi gbɛtɛ na be bafe i tan na?»

A a yaabima nɛ, «Ade.»

A man gbilenma nɛ a fala ra, «I sabari,

a mu lanma Alatala xili xa fala,

¹¹ barima Alatala nan yaamari fima

a banxi xungbe yo, banxi lanma yo,

e birin xa rabira, e xa kana.»

¹² Soee nɔma e gide gɛmɛ yire?

Ningee nɔma mɛnni buxade?

Awa, munfe ra wo tinxinyi mafindima tinx-
intareya ra,

wo seriye mafindi fe jaaxi ra?

¹³ Wo seewama fe fufafu ra.

Wo naxe a wo xa fe bara sooneya wo yete senbe ra.

¹⁴ Mange Alatala xa masenyi nan ya:

«Na nan a toxi, n fama kelide wo xili ma, Isirayila bɔnsɔɛ.

Wo tan naxee na Xamata han Araba xure, si nde fama ne wo tɔɔɔde.»

7

Ala xa laamatunyi singe Annabi Amosi be

¹ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen n be: Xe to xaba, mange xa sansi neene fan nu na minife,

Alatala naxa katoe ramini.

² E to ge sansi birin donde bɔxi ma, n naxa a fala,

«Marigi Alatala, n bara i mayandi,

i xa e xa yunubi xafari,

xa na mu a ra Yaxuba bɔnsɔɛ fa baloma di?

A senbe mu gbo.»

³ Alatala naxa kinikini e ma, a fa a masen,

«Awa, yi mu rabama kɔɔɛ.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

Ala xa laamatunyi firin nde Annabi Amosi be

⁴ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen n be:

Marigi Alatala naxa a janige te xa dexɛ.

Te naxa bɔxi birin gan, bɔxi ye birin naxa xara.

⁵ N naxa a fala,

«Marigi Alatala, n bara i mayandi, dan menni,

xa na mu a ra Yaxuba bɔnsɔɛ fa baloma di?

A senbe mu gbo.»

⁶ Alatala naxa kinikini e ma, a fa a fala,

«Awa, yi mu rabama kore.»
Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.

Ala xa laamatunyi saxan nde Annabi Amosi be

⁷ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen n be:
Marigi nu tixi bilixi tinxinxi fari,
biriki matinxin se nu suxuxi a yi ra.

⁸ Alatala naxa n maxorin,
«Amosi, i munse toxi?»
N naxa a yaabi,
«Biriki matinxin se.»
Marigi naxa a masen,
«N wama n ma pama xa matinxin.
N mu dijema sonon.

⁹ Kuye batudee kanama ne Isiyaga xa boxi ma.
Isirayila xa salidee rabirama ne.
N kelima ne Yerobowami bonsoe xili ma san-
tidegema ra.»

Amosi nun Amasiya

¹⁰ Beteli serexedube Amasiya, naxa a masen
Isirayila mange Yerobowami be, «Amosi na i
yanfafe Isirayila bonsoe ya ma. A naxan falama
a mu fan boxi be.

¹¹ Amosi naxe, «Yerobowami fama ne faxade
santidegema ra. Isirayila sigama ne konyiya kui
pamane ma.»

¹² Amasiya naxa a fala Amosi be, «I tan naxan
laamatunyi toma, keli be i siga Yudaya. I xa sa i
baloe fen menni namiponme wali kui,

¹³ konon i naxa namiponme masenyi ti Beteli
de, barima mange xa salide na menni ne, a xa
mangataa nan naa ra.»

¹⁴ Amosi naxa Amasiya yaabi, «Namiponme
mu na n na. N baba fan namiponme mu a ra.

Xuruse kanyi nan n na. N sikomoro sansi fan nawalima.

¹⁵ Alatala naxa n xili xurusee tagi, a fa a masen n be, <Siga, i sa namijɔnmɛ masenyi ti n ma nama Isirayila be.>

¹⁶ Yakɔsi, i tuli mati Alatala xa masenyi ra, i tan naxan a falama n be, <I naxa namijɔnmɛ masenyi ti Isirayila be, i naxa wɔyɛn Isiyaga bɔnsɔɛ be.>

¹⁷ Na wɔyenyi ma, Alatala naxɛ, <I xa gine findima nɛ langoe ra taa kui. I xa die faxama nɛ santidɛgɛma ra. I xa bɔxi bama nɛ i yi ra, a itaxun mixi gbɛtɛɛ ma. I tan, i faxama nɛ bɔxi seniyentare ma. Isirayila fan xaninma nɛ yire, naxan makuya a xa bɔxi ra.>>

8

Ala xa laamatunyi naani nde Annabi Amosi be

¹ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen n be: Debe nan nu a ra naxan nafexi sansi bogi mɔxi ra.

² A naxa n maxɔrin,
«Amosi, i munse toxi be?»

N naxa a yaabi,
«Debe rafexi sansi bogi mɔxi ra.»

Alatala naxa a masen n be,
«N ma nama Isirayila fan bara mɔ.
N mu dijɛma sɔnɔn.»

³ Alatala xa masenyi nan ya:
«Na lɔxɔɛɛ sigi naxan sama mangɛ xa banxi kui,
na masarama nɛ wa xui ra.
Furee ralantanma nɛ yire birin,
birin dunduma nɛ na lɔxɔɛ.»

4 Wo wo tuli mati yi masenyi ra,
 wo tan naxee setare tɔɔrɔma,
 wo tan naxee tɔɔrɔmixi jaxankatama.

5 Wo naxɛ, «Kike nɛɛnɛ sali jɔnma mun tɛmɔi,
 alako won xa sare mati?
 Malabui lɔxɔɛ jɔnma mun tɛmɔi,
 alako won xa maale mati?
 Won xa nde ba won ma se maniya see ra,
 won xa nde sa won ma saresoe xun ma.
 Won xa sikeeli kamalitare yailan.

6 Won xa misikiinɛ mati kɔbiri ra,
 won setare mati sankiri sare ra.
 Won xa maale xɔri mati a lagi ra a xun ma.»

7 Alatala naxa a kali a yetɛ ra,
 Yaxuba bɔnsɔɛ a yetɛ igboma Ala naxan na:
 «N mu nɛɛmuma e raba fee ma,
 han dunija jɔn.

8 Yi bɔxi fama kanade na nan ma.
 Bekae birin luma sunnunyi nan kui.
 Bɔxi serɛnma nɛ alɔ Misira xure,
 naxan banbaranma, a man gbilen.»

9 Marigi Alatala xa masenyi nan ya:
 «N fama nɛ a ragiride na lɔxɔɛ,
 soge goro a goro tɛmɔi mu a lixi,
 dimi sin bɔxi ma yanyi ra.

10 Wo xa salie masarama jɔn soe nan na,
 wo xa sigie masarama wa xui nan na.
 N sunnun donma ragoroma nɛ wo ma,
 n wo xunyi bi sunnun fe ma.
 N fama nɛ sunnunyi xungbe ragorode bɔxi ma,
 alɔ di kerenyi na faxa.
 Na xɔnɛ mu bama wo ma abadan.»

11 Marigi Alatala xa masenyi nan ya:
 «Na lɔxɔɛ kaame sinma ne bɔxi ma,
 kɔnɔ donyi kaame mu a ra, ye xɔli fan mu a ra.
 Wo kaamema Alatala xa masenyi nan ma fe ra.
 12 Wo bɔxi birin igirima ne, kelife kɔɔla ma han
 sogetede,
 Alatala xa masenyi fende,
 kɔnɔ wo mu a toma.
 13 Na lɔxɔɛ wo xa ginɛdimɛdie nun wo xa
 sɛgetalae faxama ne na kaame ma.
 14 Singe, e nu e kalima Samari xa ala wule daaxi
 nan na.
 E nu a fala, <N bara n kali Dana xa ala ra.>
 <N bara n kali Beriseeba xa ala ra.>
 Kɔnɔ e fama ne birade, e mu kelima abadan.»

9

Ala xa laamatunyi dɔnxɔɛ Annabi Amosi be

1 N naxa laamatunyi nde to,
 Marigi nu na sɛrɛxɛbade fari.
 A naxa a yamari,
 «Salide xunyi rabira,
 salide sanyi itala.
 A birin xa bira mixie xun ma.
 N e xa die halakima ne santidɛgɛma ra.
 Mixi keren mu kisima.
 Mixi keren mu a nɔxunma n ma.
 2 Hali e goro aligiyama, n nee suxuma ne.
 Xa e te koore ma, n nee ragoroma ne.
 3 Xa e e nɔxun n ma Karemele geya fari,
 n e fenma ne, n e suxu.
 Xa e e nɔxun n ma baa bun ma,
 n bɔximasee yamarima ne a xa e xin.
 4 Xa e yaxuie e xanin konyiya kui,

n yaamari fima ne e xa e faxa santidegeɗema ra.
 N nan n ya tima ne e ra,
 kɔnɔ na mu findima munafanyi ra e be,
 a findima jaxankate nan na e be.»

⁵ Marigi Alatala, naxan na Mange ra,
 xa a a panige a xa din boxi ra,
 boxi serɛnma ne,
 mixi birin lu sunnunyi kui,
 a itema ne, a man a igoro alo Misira xure Nili na
 banbaran je.

⁶ A bara a xa lingira ti koore ma.
 A bara koore walaxe lu boxi xun ma.
 A ye rakelima baa ma, a radin boxi ma.
 A xili ne Alatala.

⁷ Alatala xa masenyi nan ya:
 «Isirayilakae, wo tide mu gbo n be alo Etiy-
 opikae?

N mu wo ramini xe Misira boxi ra,
 alo n Filisitakae ramini Kafatoro ki naxe?
 N mu wo ramini xe Misira boxi ra,
 alo n Siriyakae ramini Kiro ki naxe?

⁸ Wo wo yae rabi:
 Marigi Alatala bara yunubitɔee xa mangeya to,
 a fama ne na halakide yi duniye bendɛ fuɗi fari.»

⁹ Alatala xa masenyi nan ya:
 «Kɔnɔ n mu Yaxuba bɔnsɔe birin halakima.
 N yaamari fima ne alako Isirayila bɔnsɔe xa
 mayegeti.
 N a ifema ne alo maale ifema ki naxe,
 alako xori fanyi keren naxa bira.

10 Kɔnɔ yunubitɔɛ naxee birin na n ma ɲama
 ya ma,
 n e faxama nɛ santidɛgɛma ra,
 e tan naxee a falama,
 <I mu fama muxu ɲaxankatade,
 na ɲaxankate mu muxu lima.>»

Isirayila xa kisi

11 «Na lɔxɔɛ n Dawuda xa mangɛya kanaxi itema
 nɛ.

N fama nɛ na yailande,
 n fama nɛ a rakelide alɔ a singe.

12 E man Edon masɔtɔma nɛ,
 a nun si birin n xili saxi naxee xun ma.»

Alatala xa masenyi nan na ki,
 a fama nɛ na birin nakamalide.

13 Alatala xa masenyi nan ya:

«Wo wo yae rabi:

Lɔxɔɛ fama a lide,

xɛ sae nun xɛ xabae walima waxati keren nɛ.

Wɛni bae nun xɛ sae, fan walima waxati keren
 nɛ.

Wɛni gboma nɛ geyae fari,

han geyae birin bunda.

14 N nan n ma ɲama ragbilenma nɛ a xɔnyi kelifɛ
 ra konyiya kui.

E fama nɛ taa kanaxie tide, e sabatima dennaxɛ.

E wɛni bilie sima nɛ, e a wɛni min.

E laakɔɛ sama nɛ, e a bogi don.

15 N man e rasabatima nɛ e xa bɔxi ma.

E mu kelima bɔxi ma sɔnɔn

n dennaxɛ fixi e ma.»

Wo Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.

Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)

copyright © 2015 Mission Évangélique Réformée Néerlandaise et les
Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Évangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2